

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Інститут післядипломної освіти та довузівської
підготовки Кафедра управління та бізнес-адміністрування**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри управління
та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Правове забезпечення державного управління
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою освоєння дисципліни «Правове забезпечення державного управління» є формування у студентів цілісного наукового уявлення про систему і зміст правових норм, що забезпечують державне управління, а також вироблення відповідних компетенцій по їх реалізації у професійній діяльності.</p> <p>Завданнями освоєння дисципліни «Правове забезпечення державного управління» є:</p> <ul style="list-style-type: none">
- отримати знання про елементи правового забезпечення державного управління, а також їх зміст; про наукові погляди на проблеми правового забезпечення державного управління та напрямки його вдосконалення;
- розкрити значення правової складової при розробці та реалізації управлінських рішень;
- навчити тлумачити, аналізувати і правильно застосовувати правові норми, що регулюють формування і діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, здійснювати юридично значимі дії у відповідності з законом.
Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Правові акти державного управління.	Знати нормативно-правові акти, що регулюють державне управління. Визначити вимоги, що ставляться до актів державного управління. Розглянути галузь законодавства, галузеву належність правового акту, предмет і метод правового регулювання. Систематизувати правові акти державного управління, їх основні форми.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи

2.	Тема 2. Етапи та порядок правозастосування в державному управлінні.	Вміти застосовувати правові норми в державному управлінні. Визначити принцип законності як метод у державному управлінні. Розглянути механізми і засоби забезпечення практичної реалізації законів. Визначити передумови забезпечення законності в державному управлінні. Розглянути дотримання принципу законності в державному управлінні. Опрацювати порядок застосування правових норм у державному управлінні.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Правова регламентація державної служби України.	Розглянути особливості організації та функціонування державної служби. Визначити мету та завдання державної служби. Оцінити сучасний правовий інститут державної служби. Опрацювати нормативно-правові документи, що регулюють державну службу.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси,
			<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Дотримання законності при виконанні завдань державного управління.	Визначити політичні та економічні передумови досягнення законності в державному управлінні. Розглянути питання контролю за законності з боку Президента України, судових, виконавчих органів та органів місцевого самоврядування. Визначити юридичну відповідальність посадових осіб у системі державного управління.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

5.	Тема 5. Правотворча ініціатива та її втілення органами державного управління.	Розглянути сутність правотворчої ініціативи. Знати ознаки правотворчості. Опрацювати функції правотворчості. Розглянути види правотворчості громадянського суспільства.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Ознаки та правові фактори корупції.	Визначити причини та умови, що призводять до порушення антикорупційного законодавства, та заходи щодо їх усунення. Знати сутність і чинники корупції. Опрацювати шляхи подолання корупції.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Нормативно-правове забезпечення державного управління економікою України.	Розглянути сутність і характер державного управління економікою. Визначити суб'єктів адміністративно-правового регулювання.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи,
			<ul style="list-style-type: none"> • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи

8.	Тема 8. Правове забезпечення державного управління у сфері освіти, науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури.	Оцінити сутність нормативно-правового забезпечення державного управління в сфері освіти та науки. Розглянути складові нормативно-правового забезпечення. Визначити основні засади освіти в Україні.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
9.	Тема 9. Адміністративно-правове регулювання державного управління у сфері оборони, державної безпеки, зовнішніх відносин.	Опрацювати адміністративне законодавство у сфері оборони, охорони державної безпеки та порядку. Визначити основні завдання, функції та повноваження органів управління в сфері оборони. Розглянути головні завдання, функції та повноваження органів внутрішніх справ.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
10.	Тема 10. Характеристика нормативно-правової системи державного управління.	Опрацювати нормативно-правові акти державного управління. Розглянути властивості підзаконних нормативно-правових актів. Визначити вимоги, що ставляться до нормативно-правових актів.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
11.	Тема 11. Основні напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління.	Визначити демократичні орієнтири розвитку держави. Знати критерії якості й ефективності державного управління. Розглянути напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної

			роботи
12.	Тема 12. Планування нормотворчої діяльності. Управління нормотворчістю.	Визначити компоненти нормотворчості. Розглянути комплексний план нормотворчості. Підвищення ефективності нормотворчості. Опрацювати форми документів при плануванні. Визначити поширені форми планування нормотворчості.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
13.	Тема 13. Розвиток проблемно-орієнтованих нормативно-правових баз.	Визначити проблемно-орієнтовані нормативно-правові бази. Розглянути методи колективних експертних оцінок. Опрацювати концепцію необхідного та достатнього складу нормативно-правових баз. Визначити необхідний рівень забезпеченості нормативно-правовими актами. Розглянути концепцію розроблення одного закону. Оцінити ефективне правозастосування.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
14.	Тема 14. Правова відповідальність посадових осіб державного управління.	Визначення правової (юридичної) відповідальності. Розглянути види правової відповідальності. Знати особливості правової відповідальності державних службовців.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи

15.	Тема 15. Інституціоналізація морального впливу на державне управління.	Визначення і значення моралі. Розглянути етичний кодекс державної служби. Етика управління як наука про управління. Професійна честь і гідність як ключові категорії.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
-----	---	---	---

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	40
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за індивідуальне завдання	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100
<ul style="list-style-type: none"> • Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. 				

- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу

(оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множитья на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за індивідуальне завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множитья на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
1.	Конституція України //ВВР України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.

2. Бабаєв В. Державне управління та місцеве самоврядування у сучасному мегаполісі: проблема розподілу компетенції // Управління сучасним містом. — 2018. — № 1–2/1–6. — С. 241–243.
3. Крегул Ю. І. Правове забезпечення державного управління. - Навч.-метод. посіб. — К.: КНЕУ, 2017. — 208 с.
4. Державне управління в Україні: Навч. посіб. / За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. Б. Авер'янова. — К., 2019. — 266 с
5. Куйбіда В. С. Організаційно-функціональні принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. — К: МАУП, 2017. — 568 с,
6. Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. — К.: МАУП, 2019. — 431 с.
7. Любченко П. М. Конституційно-правові основи розвитку місцевого самоврядування як інституту громадянського суспільства. - Х.: Одиссей, 2016. — 352 с.
8. Мельник С. А. Управління регіональною економікою: Навч. по-сіб. - К.: КНЕУ, 2015. - 124 с,
9. Муніципальне право України: Підручник / Кол. авт.; За ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. — К.: Юрінком Інтер, 2016. — 592 с,
10. Муниципальное право: Учеб. для вузов / Под ред. А. М. Никитина. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2016. — 439 с.
11. Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З. Державне регулювання економіки: Підруч. для вищ. навч. закл. — 2-ге вид., випр. і доп. — К.: Атіка Ельга, 2018. — 592 с.
12. Правове забезпечення державного управління і державної служби: Навч. посіб. — Чернівці: Прут, 2018. — 108 с.
13. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2019. — 750 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола) тел. +38 (099) 668-04 09 – ст. лаборант кафедри Надія Володимирівна Качур https://kutba.pnu.edu.ua/ kutba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/mbakafedra https://www.instagram.com/kafedra_mba/
---------	--

Викладач	Редько Андрій Григорович кандидат юридичних наук, доцент,
Контактна інформація викладача	+380505966500 andrew.redko@pnu.edu.ua Персональна сторінка викладача на сайті кафедри

Політика курсу	
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується « Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до « Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з

	викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботи конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/

Викладач

Редько А.Г.